

Rammeavtale

Avtalenummer	
Saksnummer	2017/602

Avtalens parter:

Kunde		Leverandør	
Org.nummer		Org.nummer	
Selskap		Selskap	
Adresse		Adresse	
Telefonnummer		Telefonnummer	
E-postadresse		E-postadresse	

Har etablert rammeavtale for kjøp av:

Blodprøvetakingsutstyr til helseforetakene i Helse Nord RHF.

Ikrafttredelse (tidspunkt for oppstart): 01.11.2017

Kunde	Leverandør
Dato og underskrift	Dato og underskrift
Tittel	Tittel

Innhold

1.	Alminnelige bestemmelser.....	5
1.1.	Avtalens parter.....	5
1.2.	Partenes representanter.....	5
1.3.	Formål og omfang.....	5
1.4.	Vedlegg til avtalen.....	5
1.5.	Tolkning og rangordning.....	5
1.6.	Varighet.....	6
1.7.	Oppsigelse av rammeavtalen.....	6
1.7.1	Delvis oppsigelse.....	6
2.	Bestilling og levering av varer.....	7
2.1.	Bestilling.....	7
2.2.	Levering.....	7
3.	Tildeling av kontrakter (prosedyre for avrop ved parallelle rammeavtaler).....	7
4.	Priser og prisbestemmelser.....	7
4.1.	Priser.....	7
4.2.	Prisregulering.....	8
5.	Varesortiment.....	9
5.1.	Sortiment.....	9
5.2.	Levering av erstatningsprodukter.....	9
5.3.	Endring av produkter i sortimentet.....	9
5.4.	Nyutviklede produkter.....	9
5.5.	Teknisk bistand og service.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.6.	Opplæring.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
5.7.	Garanti.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
6.	Leverandørens plikter.....	9
6.1.	Leverandørens ansvar.....	9
6.2.	Etisk handel.....	10
6.3.	Krav til miljø.....	10
6.4.	Bruk av underleverandører.....	10
6.5.	Faktura.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
6.6.	eFaktura.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
6.7.	eHandel.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
6.8.	Nærmere betingelser vil fremgå av Samhandlingsavtalen. Produktansvar.....	10
6.9.	Forsikringer.....	10

6.10.	Statistikk	10
6.11.	Revisjon	10
6.12.	Markedsføring	11
7.	Kundens plikter.....	11
7.1.	Betaling..... Feil! Bokmerke er ikke definert.	
7.2.	Kundens medvirkning.....	11
8.	Plikter som gjelder kunde og leverandør	11
8.1.	Omdømmeloyalitet og samarbeid innenfor avtaleområdet	11
8.2.	Oppfølgingsmøter.....	11
8.3.	Taushetsplikt	11
9.	Leverandørens mislighold	12
9.1.	Hva anses som mislighold	12
9.2.	Varslingsplikt	12
9.3.	Avhjelp.....	12
9.4.	Sanksjoner ved mislighold.....	13
9.4.1	Tilbakehold av betaling.....	13
9.4.2	Prisavslag	13
9.4.3	Heving av bestilling/avrop.....	13
9.4.4	Erstatning.....	13
9.4.5	Erstatningsbegrensning	13
9.4.6	Dekningskjøp	13
9.4.7	Dagbøter.....	13
9.4.8	Heving av rammeavtalen ved vesentlig mislighold	13
9.4.9	Heving av rammeavtalen i forbindelse med konkurs m.m.	14
10.	Kundens mislighold	14
10.1.	Hva anses som mislighold.....	14
10.2.	Begrensning i leverandørens tilbakeholdsrett	14
10.3.	Heving.....	14
10.4.	Erstatning.....	14
11.	Force majeure.....	14
11.1.	Definisjon.....	14
11.2.	Underretning	15
11.3.	Kostnader	15
12.	Tvister	15
12.1.	Rettsvalg	15

12.2.	Forhandlinger	15
12.3.	Mekling.....	15
12.4.	Domstols- eller voldgiftsbehandling.....	15

1. Alminnelige bestemmelser

1.1. Avtalens parter

Avtalen er en rammeavtale mellom Kunden og Leverandøren. Rammeavtalen gir Kunder som er listet i rammeavtalens vedlegg 11, rett til å kjøpe varer som er omfattet av avtalen, innenfor rammeavtalens omfang og varighet.

Dersom foretak omstruktureres i avtaleperioden, jf. helseforetaksloven § 50, skal deres rettsetterfølger kunne benytte avtalen. Tilsvarende gjelder dersom Kunden etablerer foretak/selskap i avtaleperioden, jf. helseforetaksloven § 42.

Kundens avtaleforvalter fremgår av vedlegg 11.

Leverandør kan ikke overdra sine rettigheter og plikter etter avtaleinngåelse uten Kundens skriftlige samtykke. Samtykke kan ikke nektes uten saklig grunn.

1.2. Partenes representanter

Hver av partene skal, senest når avtalen signeres, oppnevne en representant som er bemyndiget til å opptre på vegne av partene i saker som angår rammeavtalen. Bemyndiget representant for partene, og prosedyrer og varslingsfrister for eventuell utskiftning av disse, spesifiseres nærmere i vedlegg 11.

1.3. Formål og omfang

Formålet med rammeavtalen er å fastsette vilkårene for avrop som foretas i avtaleperioden.

Kunden og øvrige oppdragsgivere er ikke forpliktet til å kjøpe noen bestemt mengde varer i avtaleperioden. Hver Kunde er juridisk og økonomisk ansvarlig for avrop foretatt i henhold til avtalen, og blir først økonomisk forpliktet i forbindelse med det enkelte avrop på avtalen.

1.4. Vedlegg til avtalen

Avtalen består av dette dokumentet i tillegg til følgende vedlegg:

Alle rubrikker skal være krysset av (ja/nei)	Ja	Nei
Vedlegg 1 – Kravspesifikasjon		
Vedlegg 2 – Utfylt kravspesifikasjon		
Vedlegg 3 – Prisskjema og prisbestemmelser		
Vedlegg 11 – Administrative bestemmelser Helse Nord		
Vedlegg 12 – Endringer til den generelle avtaleteksten		
Vedlegg 13 – Endringer etter avtaleinngåelsen		
Vedlegg 14 – Avropsmekanisme		
Vedlegg 15 – Etisk handel		

1.5. Tolkning og rangordning

Endringer i den generelle avtaleteksten skal samles i vedlegg 6, med mindre den generelle avtaleteksten henviser slike endringer til et annet vedlegg.

Ved eventuell motstrid skal følgende tolkningsprinsipper legges til grunn:

- Den generelle avtaleteksten går foran vedleggene.
- Vedlegg 1 går foran øvrige vedlegg.

I den utstrekning det fremgår klart og utvetydig hvilket punkt eller hvilke punkter som er endret, erstattet eller gjort tillegg til, skal følgende tolkningsprinsipper gjelde:

- a) Vedlegg 2 går foran vedlegg 1.
- b) Vedlegg 6 går foran den generelle avtaleteksten.
- c) Hvis den generelle avtaleteksten viser til endringer i et vedlegg går slike endringer foran den generelle avtaleteksten.
- d) Vedlegg 7 går foran de øvrige vedleggene.

Bestemmelser i øvrige konkurransedokumenter og tilbudsdokumenter gjelder dersom den generelle avtaleteksten eller vedleggene ikke omhandler forholdet.

1.6. Varighet

Rammeavtalen gjelder fra tidspunktet angitt på avtalens forside (ikrafttredelse) og i 2 år. Kunden har rett til å forlenge rammeavtalen med ytterligere ett år av gangen inntil 3 ganger, med mindre annet er angitt i vedlegg 12. Opsjonene utløses automatisk på likelydende vilkår med mindre Kunden tar andre initiativ.

Kunden har ensidig rett til å forlenge avtalen på opprinnelige vilkår. Dersom utviklingen i den opprinnelige avtaleperioden tilsier at vilkårene ikke lenger kan anses som konkurransedyktige kan Kunden kreve at vilkårene forbedres, som forutsetning for å løse ut opsjonen. Leverandøren kan velge å motsette seg dette, men ikke at avtalen forlenges på opprinnelige vilkår.

Avrop under rammeavtalen kan skje i hele rammeavtalens periode. Hvert avrop kan ha varighet utover rammeavtalens varighet, og da slik at bestemmelser i rammeavtalen som angår det enkelte avrop gjelder tilsvarende også etter rammeavtalens opphør.

1.7. Oppsigelse av rammeavtalen

Partene har gjensidig rett til å si opp avtalen med virkning fra seks måneder etter at skriftlig varsel er sendt.

Leverandøren kan først 12 måneder etter avtalens ikrafttredelse, skriftlig varsle oppsigelse av avtalen, med virkningstidspunkt tidligst seks måneder etter slikt varsel er sendt.

Oppsigelse av rammeavtalen etter dette punkt gjelder med mindre annet er angitt i vedlegg 12.

1.7.1 Delvis oppsigelse

Kunden forbeholder seg rett til å si opp avtalen for en produktgruppe eller et produkt dersom kunden anser kvaliteten på produktgruppen eller produktet som ikke tilfredsstillende, eller nyutviklet teknologi eller nye produkter fra andre leverandører gir Kunden mulighet for å oppnå vesentlige forbedringer.

Delvis oppsigelse skal begrunnes skriftlig. Oppsigelsen har virkning fra tre måneder etter at skriftlig varsel er sendt Leverandøren.

Eventuelle resterende produkter i avtalen skal ikke være gjenstand for prisøkning som følge av at produktgrupper/produkter tas ut av avtalen.

Delvis oppsigelse kan gjøres gjeldende av den enkelte Kunde på avtalen.

Delvis oppsigelse etter dette punkt gjelder med mindre annet er angitt i vedlegg 12.

2. Bestilling og levering av varer

2.1. Bestilling

Kunden forpliktes kun av gyldig skriftlig eller elektronisk bestilling.

Leverandøren skal oversende ordrebekreftelse til Kunden straks bestilling er mottatt, med akseptert leveranse i henhold til bestilling.

Bestilling skal minimum inneholde følgende informasjon:

- Bestillingsnummer
- Navn på bestillende enhet/ kontaktperson for bestillingen.
- Kundenummer
- Leveringssted
- Antall enheter

Kunden skal, i samarbeid med Leverandøren, utarbeide bestillingsrutiner som ivaretar hensynet til begge parter.

Dersom leveranse ikke kan utføres i henhold til bestillingen, skal Leverandøren informere Kunden om dette uten grunnnet opphold etter mottak av bestilling.

2.2. Levering

Levering skal skje etter følgende betingelser:

- Levering skal foretas DDP til Kunden (adresse som fremkommer av bestillingen) i henhold til INCOTERMS 2010.
- Leveringssted skal fremkomme av bestillingen.
- Dersom bestillingen ikke inneholder noe bestemt leveringssted, skal levering foretas på Kundens forretningsadresse.

3. Tildeling av kontrakter (prosedyre for avrop ved parallelle rammeavtaler)

Tildeling av kontrakter innenfor rammeavtalen foretas i henhold til prosedyrene fastsatt i vedlegg 14.

4. Priser og betalingsbetingelser

4.1. Priser

Alle priser og nærmere betalingsbetingelser fremgår av vedlegg 3.

Med mindre annet er angitt i vedlegg 3 er alle priser oppgitt i norske kroner eksklusive merverdiavgift, inkludert leveringskostnad, demontering/montering, emballasje, toll, skatter, ekspedisjons- og fakturagebyr, og alle andre avgifter.

4.2. Prisregulering

Prisene er faste i avtaleperioden, med mindre annet er angitt i vedlegg 3.

Ved statlige avgiftsendringer som direkte påvirker prissettingen, har Leverandøren rett til å endre prisene tilsvarende. Prisendringer som følge av statlige avgiftsendringer skal fremmes skriftlig minst tre måneder før ikrafttredelse, med mindre annet er angitt av vedlegg 3. Kunden kan kun nekte å akseptere prisendringen dersom Kunden mener vilkårene for prisregulering etter denne bestemmelse ikke er oppfylt.

4.3. Faktura

Fakturaen skal minimum inneholde følgende informasjon:

- Navn på bestillende enhet
- Bestillingsnummer
- Antall enheter
- Pris
- Leveringstidspunkt
- Leveringssted

Det skal ikke beregnes noen form for gebyr eller tillegg ved fakturering. Dersom ikke annet er avtalt sendes en faktura per bestilling.

Faktura og fakturagrunnlag skal være oppsatt iht. avtalens prisbetingelser og være kontrollerbar uten vesentlig ressursbruk fra Kundens side.

Faktura som ikke godkjennes skal meddeles Leverandøren uten unødig opphold. Kunden har da krav på ny faktura med nytt forfall.

Vesentlige og/eller gjentatte feil ved fakturering ansees som mislighold av avtalen.

4.4. eFaktura

Leverandøren skal levere faktura og kreditnota elektronisk i samsvar med standarden "Elektronisk handelsformat" (EHF).

4.5. eHandel

Dersom Kunden har innført eHandel for kjøp av varer dekket av denne avtalen, forplikter Leverandøren seg til å ta i bruk Kundens systemer fra avtalestart.

Dersom Kunden, i avtaleperioden, beslutter å innføre eHandel for kjøp av varer dekket av denne avtalen, skal Leverandøren ta i bruk Kundens systemer innen 1 måned etter mottatt varsel fra Kunden. Nærmere betingelser vil fremgå av Samhandlingsavtalen.

4.6. Betaling

Men mindre annet er angitt skjer betaling mot korrekt og godkjent faktura, med forfall 30 dager etter godkjent leveranse. Lov om renter ved forsinket betaling mv. av 17. desember 1976, med tilhørende forskrift gjelder ved for sen betaling.

5. Varesortiment

5.1. Sortiment

Produktene omfattet av avtalen er angitt i vedlegg 3.

5.2. Erstatningsprodukter

Leverandøren skal sikre at sortimentet omfatter avtalte produkter.

Like eller tilsvarende produkter kan tilbys, dersom varene i avtalen ikke lenger produseres, ikke lenger er godkjent av offentlige myndigheter, eller ved force majeure jf. avtalens punkt11.

I øvrige tilfeller kan Leverandøren tilby like eller tilsvarende produkter dersom særlige forhold gjør det rimelig.

Produkter som tilbys i henhold til dette punkt, skal ha samme eller lavere pris som opprinnelig produkt. Erstatningsprodukter må godkjennes skriftlig av Kunden.

Før Kunden kan godta produktendringen, skal Leverandøren dokumentere produktets spesifikasjoner, herunder hvordan produktets egenskaper tilsvarer produktet som erstattes.

Kunden kan ikke godkjenne endringer i produktutvalget som er i strid mot regelverket om offentlige anskaffelser. Kunden er heller ikke forpliktet til å godkjenne endringer i produktutvalget dersom endringen medfører praktiske eller økonomiske ulemper for Kunden. Det samme gjelder der produktene ikke oppfyller obligatoriske krav i kravspesifikasjonen og konkurransegrunnlaget for øvrig.

5.3. Endring av produkter i sortimentet

Dersom Kunden får behov for å foreta mindre endringer av produktutvalget i sortimentet i avtaleperioden, kan Leverandøren tilby andre produkter til en pris avtalt mellom partene. Endringer i strid med regelverket om offentlige anskaffelser kan ikke foretas.

5.4. Nyutviklede produkter

Dersom nye produkter innenfor avtaleområdet utvikles i avtaleperioden, kan Leverandøren tilby disse til Kunden i henhold til en pris avtalt mellom partene.

Kunden forbeholder seg retten til å prøve ut nye produkter, herunder nyutviklede produkter fra andre leverandører.

6. Leverandørens plikter

6.1. Leverandørens ansvar

Leverandøren er ansvarlig for at leveransen til enhver tid dekker kravene angitt i vedlegg 1 og 2, og at produktene er godkjent i henhold til de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter.

Dersom ikke annet er angitt i vedlegg 1 og 2, skal produktene leveres i forsvarlig emballasje og i forpakkingsstørrelsen angitt i prisskjema i vedlegg 3. I tillegg skal produktene være ledsaget av nødvendig informasjon om produktenes beskaffenhet og korrekt bruk. Informasjonen skal foreligge på norsk.

6.2. Etisk handel

Leverandøren forplikter seg til å følge krav til etisk handel slik angitt i vedlegg 15.

6.3. Krav til miljø

Leverandøren skal oppfylle miljøkrav angitt i vedlegg 1 og i gjeldende miljølovgivning. Varene som leveres skal være godkjent, sertifisert, registrerte eller lignende dersom slik godkjenning er pålagt i lov, forskrift eller direktiv. Leverandøren skal sørge for at deltakende virksomheter i rammeavtalen til enhver tid har HMS-produktdatablad for kjemikalier og alle helsefarlige stoffer tilgjengelig på norsk.

Leverandøren skal aktivt arbeide for å redusere emballasje til et nødvendig minimum. Emballasjen skal så langt som mulig være resirkulerbar. Polyvinylclorider (PVC) skal ikke benyttes.

Leverandøren skal aktivt arbeide for å minske miljøbelastningen uten at det går utover eller skader produktene ved oppfyllelse av avtalen.

Leverandøren er forpliktet til enhver tid å ha relevante returordninger for alle brukersteder i henhold til gjeldende offentlige bestemmelser og forskrifter.

Norsk Leverandør (produsent eller importør) som benytter emballasje, skal senest ved kontraktsinngåelse fremlegge dokumentasjon for medlemskap i returordning eller oppfylle forpliktelsen gjennom egen returordning for sluttbehandling, der emballasjen blir tatt hånd om på det miljømessig gunstigste vis.

6.4. Bruk av underleverandører

Kunden skal skriftlig godkjenne bruk eller bytte av/ underleverandør. Leverandøren er fullt ut ansvarlig for å oppfylle avtalen, herunder også for underleverandørens bidrag.

6.5. Produktansvar

Leverandøren er i henhold til lov av 23. desember 1988 nr. 104 om produktansvar og gjeldende norsk rett, ansvarlig overfor Kunden for eventuell skade som produktet påfører Kunden, Kundes eiendom og/eller ansatte.

Leverandøren skal holde Kunde skadesløs for ethvert krav, herunder krav om saksomkostninger, som tredjemann fremmer mot Kunde og som skyldes feil eller mangler ved produktet, Leverandørens mislighold eller Leverandørens skadevoldende atferd.

6.6. Forsikringer

Leverandøren skal i hele avtaleperioden og for egen regning være tilstrekkelig forsikret til å dekke krav fra Kunden eller tredjemann som følge av Leverandørens ansvar eller risiko i henhold til avtalen.

6.7. Statistikk

Leverandøren plikter å utarbeide statistikk slik angitt i vedlegg 11 uten ekstra kostnad for Kunden.

6.8. Revisjon

Kunden har rett til å revidere Leverandørens systemer, rutiner, aktiviteter relatert til leveransen og øvrige forpliktelser etter avtalen. Revisjonsretten starter ved avtaleinngåelse og gjelder hele avtaleperioden. Ved revisjon skal Leverandøren vederlagsfritt yte rimelig assistanse.

6.9. Markedsføring

Leverandøren skal innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra Kunden dersom Leverandøren for reklameformål eller på annen måte ønsker å gi ut informasjon om avtaleforholdet eller benytte Kundens navn og logo.

7. Kundens plikter

7.1. Kundens medvirkning

Kunden skal i nødvendig grad medvirke til at Leverandøren settes i stand til å oppfylle sin leveringsplikt.

Dersom Kunden ikke kan motta leveransen, skal Kunden opplyse om dette uten opphold. Leverandøren skal oppbevare produktene for Kundens regning inntil levering kan skje.

8. Plikter som gjelder kunde og leverandør

8.1. Omdømmeloyalitet og samarbeid innenfor avtaleområdet

Leverandøren skal ivareta Kundens interesser i gjennomføring av avtalen. Leverandør skal i avtaleperioden ikke utøve virksomhet som svekker Kundens omdømme. Partene skal heller ikke omtale avtalens premisser eller innhold på et slikt vis at dette kan skade den annen parts omdømme eller forhold til 3. parter. Leverandør skal ikke ta stilling til eller kommentere synspunkter eller misnøye fra pasienter eller andre som retter seg mot Kunden, men opplyse om at slike henvendelser skal rettes til Kundens avtalte kontaktperson.

Partene skal lojalt samarbeide og medvirke til å gjennomføre rammeavtalen. Henvendelser fra den annen part skal besvares uten ugrunnet opphold.

Partene skal uten ugrunnet opphold varsle hverandre om forhold de forstår eller bør forstå kan få betydning for gjennomføringen av rammeavtalen.

Eventuelle øvrige bestemmelser om partenes samarbeid spesifiseres i vedlegg 11.

8.2. Oppfølgingsmøter

Leverandøren og Kunden skal møtes ved behov for å følge opp alle sider av avtalen. Begge parter kan innkalle til oppfølgingsmøter. Leverandøren skal holde Kunden løpende underrettet om forhold av betydning for deres oppfyllelse av avtalen.

Leverandøren er forpliktet til å stille nødvendig personell tilgjengelig ved slike møter.

Eventuelle øvrige bestemmelser om oppfølgingsmøter spesifiseres i vedlegg 11.

8.3. Taushetsplikt

Partene har taushetsplikt etter Lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) §§ 13 flg. Hver part skal bl.a. sørge for at andre ikke får kjennskap til opplysninger om andres forretningsmessige eller personlige forhold.

Taushetsplikt etter forvaltningsloven er ikke til hinder for å utlevere informasjon til offentlig myndighet/domstol, så langt pålegg om å utlevere informasjon er hjemlet i lov. Om mulig, skal den annen part varsles før slik informasjon gis.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysninger brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, for eksempel når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder, eller den som har krav på taushet skriftlig har samtykket.

Partene skal ta nødvendige forholdsregler for å sikre at uvedkommende ikke får innsyn i eller kan gjøre seg kjent med taushetsbelagt informasjon.

Taushetsplikten gjelder partenes ansatte, underleverandører og tredjeparter som handler på partenes vegne i forbindelse avtalen. Partene kan bare overføre taushetsbelagt informasjon til slike underleverandører og tredjeparter i den utstrekning dette er nødvendig for å gjennomføre avtalen, forutsatt at disse pålegges tilsvarende taushetsplikt som partene selv.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at partene kan utnytte erfaring og kompetanse som opparbeides i forbindelse med gjennomføringen av avtalen.

Taushetsplikten gjelder også etter at avtalen er opphørt. Ansatte eller andre skal pålegges taushetsplikt også etter fratredelse/opphør av samarbeid om forhold som nevnt ovenfor.

9. Leverandørens mislighold

9.1. Hva anses som mislighold

Mislighold fra Leverandørens side foreligger dersom Leverandøren ikke leverer i samsvar med avtalte krav og frister, herunder dersom leveransens kvalitet eller mengde ikke er i samsvar med det som er avtalt. Mislighold foreligger også dersom Leverandøren ikke oppfyller øvrige plikter etter rammeavtalen.

Det foreligger likevel ikke mislighold hvis situasjonen skyldes Kundens forhold eller force majeure.

Kunden skal reklamere skriftlig innen rimelig tid etter at misligholdet er oppdaget eller burde vært oppdaget.

9.2. Varslingsplikt

Leverandøren skal så raskt som mulig varsle Kunden skriftlig om mislighold. Varselet skal angi årsak til misligholdet, og så vidt mulig angi når misligholdet kan forventes opphørt. Tilsvarende gjelder dersom ytterligere mislighold etter første varsel forventes.

9.3. Avhjelp

Leverandøren skal avhjelpe misligholdet uten ugrunnet opphold.

Avhjelpen skal så langt som mulig oppfylle avtalte krav og spesifikasjoner. Avhjelpen kan for eksempel skje ved utbedring, omlevering eller tilleggslevering. Avhjelp skal gjennomføres uten kostnader for Kunden.

Kunden kan motsette seg avhjelp dersom avhjelpen innebærer uforholdsmessig ulempe for Kunden.

I den utstrekning misligholdet ikke kan eller blir avhjulpet, kan Kunden kreve forholdsmessig prisavslag eller heve bestillingen/avropet i henhold til vilkårene om prisavslag og heving.

Hvis Leverandøren ikke har avhjulpet misligholdet innen forutsatt eller avtalt tidsfrist, eller dersom vilkårene for heving foreligger, skal Leverandøren dekke Kundens utgifter ved avhjelp fra tredjepart.

Kunden skal varsle Leverandøren skriftlig før Kunden engasjerer tredjepart.

9.4. Sanksjoner ved mislighold

9.4.1 Tilbakehold av betaling

Ved mislighold kan Kunden holde betalingen tilbake, men ikke åpenbart mer enn det som er nødvendig for å sikre Kundens krav som følge av misligholdet.

9.4.2 Prisavslag

Hvis Leverandøren tross gjentatte forsøk ikke har lyktes i å avhjelpe en mangel, kan Kunden kreve forholdsmessig prisavslag av bestillingen/avropets verdi. Prisavslag er kompensasjon for redusert verdi av det leverte, og er uavhengig av eventuell erstatning og dagbøter.

9.4.3 Heving av bestilling/avrop

Dersom vesentlig mislighold foreligger, kan Kunden, etter å ha varslet Leverandøren skriftlig med rimelig frist til å bringe forholdet i orden, heve bestillinger/avrop med øyeblikkelig virkning. En forsinkelse er å anse som vesentlig mislighold når levering ikke er skjedd til tross for at maksimal dagbot er nådd, eller etter utløpet av en tilleggsfrist hvis denne utløper senere.

9.4.4 Erstatning

Kunden kan kreve erstattet ethvert direkte tap som med rimelighet kan tilbakeføres til forsinkelse, mangel eller annet mislighold fra Leverandørens side, med mindre Leverandøren godtgjør at misligholdet eller årsaken til misligholdet ikke skyldes Leverandøren.

Dagbøter kommer til fradrag i eventuell erstatning for samme forsinkelse.

9.4.5 Erstatningsbegrensning

Erstatning for indirekte tap kan ikke kreves.

Samlet erstatning i avtaleperioden er begrenset til et beløp tilsvarende bestillingen/avropets verdi eks. mva.

Erstatningsbegrensningene gjelder ikke dersom Leverandøren eller noen denne svarer for har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

9.4.6 Dekningskjøp

Dersom bestillingen/avropet heves kan Kunden foreta dekningskjøp hos annen leverandør. Dekningskjøpet skal foretas på forsvarlig måte og innen rimelig tid etter hevingen. Ved dekningskjøp skal varens art og egenskaper være likeverdige med bestillingen som er hevet. Kunden kan kreve erstatning for prisforskjeller mellom kjøpesummen og prisen etter dekningstransaksjonen.

9.4.7 Dagbøter

Kunden kan kreve dagbøter uten dokumentasjon for tap ved forsinkelse, og uten hensyn til om andre sanksjoner er gjort gjeldene ovenfor Leverandøren. Dagboten skal utgjøre 1 % av avtalt pris av det totale avropet som på grunn av den forsinkede varen ikke kan tas i bruk som forutsatt, eller kr. 500,- (satsen som blir den totalt høyeste for Kunden skal benyttes). Dagmulkt beregnes per arbeidsdag etter avtalt leveringstid. Dagbøter løper i maksimalt 30 dager.

9.4.8 Heving av rammeavtalen ved vesentlig mislighold

Ved vesentlig mislighold kan Kunden, etter å ha varslet Leverandøren skriftlig, med rimelig frist til å bringe forholdet i orden, heve rammeavtalen med øyeblikkelig virkning.

Som vesentlig mislighold regnes blant annet når Leverandøren misligholder rammeavtalens forpliktelser i et omfang som er vesentlig og/eller byrdefullt for Kunde. Gjentatte forsinkelser av

enkeltstående leveranser som ikke skyldes force majeure innebærer vesentlig mislighold av rammeavtalen.

Mislighold fra Leverandørensom gir grunnlag for å heve rammeavtalen overfor en av de deltagende Kunder, gir Kunden rett til å heve rammeavtalen for samtlige Kunder beskrevet i vedlegg 11.

Heves rammeavtalen kan Kunden kreve erstatning for øvrig tap som ikke kan kreves dekket etter reglene om misligholdssanksjoner for foretatte avrop.

9.4.9 Heving av rammeavtalen i forbindelse med konkurs m.m.

Åpning av gjeldsforhandlinger, akkord, konkurs, eller annen form for kreditorstyring i Leverandørens virksomhet, gir Kunden rett til å heve rammeavtalen med øyeblikkelig virkning.

10. Kundens mislighold

10.1. Hva anses som mislighold

Det foreligger mislighold fra Kundens side hvis Kunden ikke oppfyller sine plikter etter avtalen.

Mislighold foreligger likevel ikke hvis situasjonen skyldes Leverandørens forhold, eller forhold som anses som force majeure.

Leverandøren skal reklamere skriftlig uten ugrunnet opphold etter at misligholdet er eller burde vært oppdaget.

10.2. Begrensning i leverandørens tilbakeholdsrett

Leverandøren kan ikke holde tilbake ytelser som følge av Kundens mislighold, med mindre misligholdet er vesentlig og Kunden skriftlig har erkjent misligholdet eller misligholdet er fastslått gjennom en av tvisteløsningsmekanismene i kapittel 12.

10.3. Heving

Leverandøren kan heve bestillingen/avropet dersom Kunden ikke har betalt forfalt vederlag innen 60 kalenderdager etter å ha mottatt Leverandørens skriftlige varsel. Gjentatte betalingsmislighold anses som vesentlig mislighold som gir rett til heving av hele eller deler av rammeavtalen.

Ved annet vesentlig mislighold kan Leverandøren varsle Kunden skriftlig om at bestilling/ avrop eller rammeavtalen vil bli hevet dersom Kunden ikke avslutter misligholdet innen 60 kalenderdager etter å ha mottatt varselet. Heving kan ikke skje dersom Kunden kommer ut av misligholdssituasjonen før fristens utløp.

10.4. Erstatning

Leverandøren kan kreve erstattet ethvert direkte tap som med rimelighet kan tilbakeføres til Kundens mislighold, med mindre Kunden godtgjør at misligholdet eller årsaken til misligholdet ikke skyldes Kunden.

Avtalens bestemmelse om erstatningsbegrensning i punkt **Feil! Fant ikke referanseskilden.** gjelder tilsvarende.

11. Force majeure

11.1. Definisjon

Som force majeure (fritaksgrunner) regnes krig, opprør eller indre uroligheter, beslutning av offentlige myndigheter, naturkatastrofe, brudd i den offentlige kraft-forsyning eller i den alminnelige samferdsel, betydningsfull arbeidskonflikt eller annen omstendighet av liknende karakter og inngripende betydning, som inntreffer etter avtalens inngåelse og gjør faktiske oppfyllelse umulig.

Ingen av partene anses å ha misligholdt en forpliktelse etter avtalen i den utstrekning oppfyllelse er forhindret på grunn av force majeure. Plikter i henhold til avtalen suspenderes så lenge forholdet gjør seg gjeldende.

11.2. Underretning

Når en force majeure situasjon inntreffer skal parten som er rammet umiddelbart underrette den annen part skriftlig om antatt varighet, samt eventuelle tiltak som blir satt i verk for å begrense/avhjelpe virkningen av situasjonen. Den rammede part skal uten ugrunnet opphold dokumentere at manglende oppfyllelse skyldes force majeure.

11.3. Kostnader

I tilfelle av force majeure skal hver av partene dekke sine omkostninger som skyldes force majeure-situasjonen.

12. Tvister

12.1. Rettsvalg

Partenes rettigheter og plikter etter rammeavtalen bestemmes i sin helhet av norsk rett.

12.2. Forhandlinger

Dersom tvist om tolkningen eller rettsvirkningene av rammeavtalen oppstår mellom partene, skal tvisten først søkes løst ved forhandlinger.

12.3. Mekling

Dersom tvisten ikke løses etter forhandlinger, kan partene forsøke å løse tvisten ved mekling.

Partene kan velge å legge Den Norske Advokatforenings regler for mekling ved advokat til grunn, eventuelt modifisert slik partene ønsker. Partene forutsettes å bli enige om en mekler med den kompetanseprofil partene mener best er tilpasset tvistens gjenstand.

Fremgangsmåten for mekling bestemmes av mekleren, i samråd med partene.

12.4. Domstols- eller voldgiftsbehandling

Tvist som ikke løses ved forhandlinger eller mekling, kan kreves avgjort med endelig virkning ved norske domstoler.

Kundens hjemting er verneting.

Partene kan alternativt avtale at tvisten skal avgjøres med endelig virkning ved voldgift.